

Boendeplan för socialnämnden år 2025 – 2034

Syfte

Syftet med boendeplanen är att ha en långsiktig och hållbar planering för behovet av olika typer av bostäder och lokaler inom nämndens verksamhetsområde. Boendeplanen är ett levande dokument som årligen revideras för att anpassa planeringen till rådande förutsättningar.

Lokalförsörjningsprocessen är kommungemensam. Kommunens lokalstrateg utarbetar i samråd med samtliga förvaltningar och nyttjande verksamheter en strategisk lokal försörjningsplan som omfattar kommunens samtliga verksamheter. Denna bygger på behov som beskrivits i bland annat socialnämndens boendeplan.

Innehåll

Syfte	1
Innehåll	2
Sammanfattning av framtida boendebehov och pågående byggnation.....	3
Nybyggnation av vård- och omsorgsboende och korttidsboende.....	3
Utredning om möjligheter att öka antalet vård- och omsorgsboendeplatser i egen regi	3
Länsöverenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar	4
Trygghetsboende och seniorbostäder i kommunen	4
LSS bostäder.....	4
Mottagandet av nyanlända och personer enligt massflyktsdirektivet.....	4
Beskrivning/definition av respektive boendetyp	5
Äldreomsorg.....	5
Omsorg om personer med funktionsnedsättning.....	6
Socialpsykiatri.....	7
Bostäder med korttidskontrakt	7
Barn och ungdom	8
Nuläget i de olika boendeformerna.....	8
Befolkningsutveckling	10
Befolkningsprognos.....	10
Befolkningsförändring.....	10
Översikt av nuvarande förutsättningar och vägen framåt	11
Äldreomsorgen	11
Förväntade bostadsbehov i kommunen	12
Beräknat platsbehov inom vård- och omsorgsboende	12
Efterfrågan och kapacitet.....	13
Platsbehov vård- och omsorgsboende	14
Platsbehov korttidsboende.....	15
Personer med funktionsnedsättning	15
Socialpsykiatri och missbruk	15
Mottagandet av nyanlända och flyktingar.....	16
Ensamkommande barn	17

Sammanfattning av framtida boendebehov och pågående byggnation

Nybyggnation av vård- och omsorgsboende och korttidsboende

Inom äldreomsorgen har ett privat fastighetsföretag påbörjat bygget av ett nytt vård- och omsorgsboende med cirka 60 platser i kvarteret Ginnungagap. Samtidigt har kommunen inlett byggnationen av ett korttidsboende, kallat *Korttidsboende Djursholm*, som kommer att rymma 27 platser. Antalet platser på korttidsboendet är utformat för att möta framtida demografiska förändringar inom målgruppen. När korttidsboendet står klart kommer de korttidsplaceringar som kommunen för närvarande köper utanför kommungränsen att i första hand verkställas där. Korttidsboendet kommer att ligga i anslutning till vård- och omsorgsboendet på kv. Ginnungagap. Korttidsboendet beräknas vara klart under hösten 2025, medan vård- och omsorgsboendet planeras att stå klart under fjärde kvartalet 2025.

Därutöver planerar ett annat fastighetsföretag att bygga ytterligare ett vård- och omsorgsboende på fastigheten sjukhuset 7. Boendet kan komma att bli större än de 60 platser som anges i detaljplanen. Detaljplanen har vunnit laga kraft och genomförandet av byggnationen kommer successivt säkras när den privata aktörens hyresavtal med regionen avslutas, senast i slutet av 2027. Färdigställandet av vård- och omsorgsboendet är för närvarande beräknat att ske 2030–2031, men kan komma att tidigareläggas om hyresavtalet avslutas i förtid.

Det är inte garanterat att Danderyds kommun får tillgång till alla platserna på de vård- och omsorgsboenden som uppförs av privata företag, eftersom dessa kan ha avtal med andra kommuner. Dessutom krävs det för inflyttning att vård- och omsorgsboendet drivs av en leverantör med IVO-tillstånd, och att denna leverantör ansöker om och erhåller godkännande att ingå i Danderyds kommuns valfrihetssystem.

Utredning om möjligheter att öka antalet vård- och omsorgsboendeplatser i egen regi

Socialnämnden gav vid sammanträdet den 11 december 2023 socialförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheterna att öka antalet vård- och omsorgsboendeplatser i egen regi. De vård- och omsorgsboenden kommunen driver i egen regi är små enheter. I den åtgärdsplan som egen regi redovisat till socialnämnden framkommer större enheter som en möjlig åtgärd vilket på längre sikt förväntas öka förutsättningarna för ekonomi i balans. Uppdraget beskriver vidare att det finns behov av fler platser på vård- och omsorgsboende de kommande åren. I föregående års boendeplan för socialnämnden år 2024 - 2033 beräknades behovet öka med 95 platser de närmaste 10 åren. Med denna bakgrund gav Socialnämnden under 2023 förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att bygga till befintliga boenden i egen regi, nämligen Annebergsgården, Stocksundsgården och Klingsta.

Utredningen visar att det finns både möjligheter och fördelar med att skapa större enheter inom kommunens egen regi. En första indikation visar att det bör finnas möjligheter för tillbyggnad på något av de föreslagna tre vård- och omsorgsboenden. Vidare utredningsarbete kommer överlämnas till kommunstyrelsen i enlighet med kommunens lokalförsörjningsprocess. Det finns även ett förslag om att utreda en lämplig tidplan för att på sikt avveckla Storkalmar vård- och omsorgsboende då verksamheten under flera år visat på en negativ avvikelse mot budget. Underskottet beror på att verksamheten endast har 16 platser

och trots god beläggning av lägenheterna och fortsatt stor efterfrågan, täcker inte intäkterna verksamheternas kostnader.

Länsöverenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar

Överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till vård- och omsorgsboende mellan kommunerna i Stockholms län har lett till en ökad rörelse både till och från boenden inom Danderyds kommun. I det stora hela är in- och utflytt relativt jämnt fördelat. I början av april -24 har Danderyds kommun 16 placeringar på vård- och omsorgsboenden i kommunen och 29 personer placeringar utanför kommunen i enlighet med länsöverenskommelsen.

Totalt sett är 67 individer placerade på vård- och omsorgsboenden utanför kommunen vilket då inkluderar personer som är placerade i enlighet med länsöverenskommelsen, individavtal och placeringar enligt LOV.

Trygghetsboende och seniorbostäder i kommunen

Kevinge består av 99 lägenheter varav 95 används som trygghetsboendeplatser. I början av april 2024 så finns det 534 personer i kö till trygghetsboende och seniorlägenheter. 449 av dessa personer har valt Kevinge trygghetsboende som sitt förhandsval. De flesta av dessa har också ett andrahandsval, antingen Enebybergs seniorradhus eller Stocksunds seniorlägenheter. Ungefär 100 personer har endast valt Kevinge trygghetsboende och har inget andrahandsval. 65 personer har valt Enebybergs seniorradhus som sitt förhandsval och precis som Kevinge har nästan alla ett andrahandsval, antingen Kevinge eller Stocksund, ca 15 personer har endast valt Enebybergs seniorradhus och har inget andrahandsval. 20 personer har valt Stocksunds seniorlägenheter som sitt förhandsval.

Efterfrågan på trygghetsboendeplatser och seniorbostäder är stor och kommunen ska fortsätta utreda i vilken utsträckning som kommunen ska tillhandahålla trygghetsboende och seniorlägenheter. Uppdraget innefattar att ta fram en planeringsinriktning innehållande möjligheten att uppföra fler bostäder för äldre. Socialnämnden har tidigare meddelat att de ser positivt på att fler trygghetsboendeplatser skapas i kommunen på sikt eftersom det är en passande boendeform för äldre som inte har omfattande omvårdnadsbehov men som ändå söker ett boende som skapar förutsättningar för ökad gemenskap och aktiviteter.

LSS bostäder

Behovet av bostad med särskild service enligt LSS är fortsatt lågt. Tidigare har det varit en högre efterfrågan på platser i kommunen. Flera personer har etablerat fungerande boendelösningar utanför kommunen, de erbjuds platser i kommunen när det finns och några har tackat ja.

Mottagandet av nyanlända och personer enligt massflyktsdirektivet

Danderyd ska 2024 ta emot 16 nyanlända vilket är en stor minskning från tidigare år, vilket på sikt kommer innebära ett minskat behov av bostäder till målgruppen. Socialförvaltningens prognos för bostadsbehovet är att det bedömsäckas av befintligt bostadsbestånd och att det finns en övertalighet av bostäder som är 1 ROK.

Danderyds kommun har tagit emot 71 personer från Ukraina enligt massflyktsdirektivet och ska under 2024 ta emot ytterligare 14 personer och erbjuda dem boende fram till åtminstone mars 2025 då massflyktsdirektivet upphör.

Modulbostäder

Kommunen har idag modulbostäder med sammanlagt 63 lägenheter fördelade på två olika uppställningsplatser i kommunen. Socialnämnden har under en tid fått ett minskat behov av lägenheterna inom modulbeståndet. I januari 2023 beslutade socialnämnden att återlämna 20–30 bostäder om 1 ROK till tekniska nämnden och i mars 2024 beslutade socialnämnden att återlämna ytterligare 17 bostäder, detta på grund av ett minskat mottagande de kommande åren. En moduluppställning avvecklades under 2023, från tre till två. I april 2024 så pågår samhällsutvecklingsförvaltningens utredning av bostäderna som planeras att lämnas till kommunfullmäktige för vidare beslut under året.

Mottagandet av nyanlända innebär att behovet av genomgångslägenheter för denna grupp behöver följas noggrant. En prognos för bostadsbehovet 2024 resulterar i att behovet bedöms täckas av befintligt bostadsbestånd.

Beskrivning/definition av respektive boendetyp

Äldreomsorg

Vård- och omsorgsboende

Särskilt boende för äldre, även kallat vård- och omsorgsboende, är en boendeform för heldygnsomsorg där det finns tillgång till personal dygnet alla timmar. Inom kundvalet finns boenden med somatisk inriktning för personer med stora omvårdnadsbehov och boenden med inriktning mot kognitiva sjukdomar för de som har en demensdiagnos. För den som har beviljats eller beviljas bistånd i form av särskilt boende ska det enligt socialtjänstlagen ingå i en skälig levnadsnivå att kunna sammanbo med make eller sambo.

De vård- och omsorgsboenden som ingår i kommunens kundvalssystem upphandlas enligt LOV (Lagen om valfrihetssystem) från och med 2016.

Korttidsplatser

Korttidsboende innebär en tillfällig vistelse på ett boende där det finns tillgång till omvårdnad och service dygnet runt. Korttidsplatser används bland annat vid behov av heldygnsomsorg efter sjukhusvistelse, bedömning av behovet framåt, växelvård för avlösning av anhörig samt i avvaktan på plats på särskilt boende.

Seniorbostäder och trygghetsbostäder

Det är ett frivilligt åtagande för kommunen att tillhandahålla seniorbostäder och trygghetsbostäder. Personer som är folkbokförda i Danderyds kommun kan ställa sig i kö till en seniorlägenhet eller ett trygghetsboende från det året hen fyller 75 år. Giftna och sammanboende par kan ställa sig i kö från att den äldste fyller 75 år. En seniorlägenhet är att jämföra med en vanlig hyresrätt med kommunen som hyresvärd. En lägenhet på kommunens

trygghetsboende har också gemensamma lokaler och personal för samordning av aktiviteter på plats.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskild anpassad bostad

Bostad med särskild service kan bli aktuellt då personer med funktionsnedsättning trots stöd inte klarar ett vanligt boende. Boendet kan utformas på olika sätt, antingen i forma av gruppboende, serviceboende eller som annan särskilt anpassad bostad där enskilda bor i egna lägenheter. Den sistnämnda är en mycket ovanlig form då de flesta behov kan tillgodoses inom de övriga boendeformerna eller eget ordinarie boende med insatser. Boende till vissa personer med funktionsnedsättning kan beviljas enligt 9 § 9 LSS bostad med särskild service för vuxna.

Gruppboende

Gruppboende är för enskilda som har ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov med behov av personal mer eller mindre kontinuerligt dygnet runt. Den som bor på en gruppboende har en egen lägenhet men delar gemensamma utrymmen med andra boende. De gemensamma utrymmena kan ses som ett komplement till den egna lägenheten och kan erbjuda möjligheter till samvaro och aktiviteter utifrån önskemål och intressen. I Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2002:9) om bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, finns bland annat rekommendationer om antal boende i gruppboende respektive serviceboende. Där anges att i regel endast tre till fem personer bör bo i en gruppboende. Ytterligare någon boende bör kunna accepteras, men endast under förutsättning att samtliga personer som bor i gruppboenden tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Serviceboende

En serviceboende utgörs av fullvärdiga lägenheter som är geografiskt samlade. Personligt stöd ges i den omfattning som den enskilde behöver av en fast personalgrupp. Sovande jour är vanligast men även vaken nattpersonal kan bli aktuellt om den boende behöver det och en flytt till gruppboende inte är aktuellt. De som bor i en serviceboende ska ha tillgång till gemensamhetslokal eller träffpunkt.

Annan särskilt anpassad bostad enligt LSS

En särskilt anpassad bostad är en fullvärdig lägenhet i det normala bostadsbeståndet som är anpassad efter den enskildes behov. Det gäller enbart en viss grundanpassning för fysiska funktionsnedsättningar och behovet av stöd i bostaden ska inte vara alltför omfattande (RÅ 2010 ref. 91).

Bostad med särskild service för barn eller ungdom

Insatsen ska ses som ett komplement till föräldrahemmet och kan ges antingen i ett familjehem eller i en bostad med särskild service. Omvårdnad ingår i insatsen och behoven är ofta omfattande och medicinskt komplicerade. Insatsen ersätter inte de behov som täcks av föräldraansvaret.

Socialpsykiatri

Bostad med särskild service

Bostad med särskild service kan bli aktuellt för den som inte klarar att bo själv och behöver stöd av personal under större delen av dygnet.

Gruppboende

I ett gruppboende bor man i egen lägenhet och det finns också gemensamma lokaler som ger möjlighet till samvaro.

Kommunen kan också erbjuda en boendekedja, dvs. att en boende kan gå vidare till en lägenhet utanför gruppboendet men med bibehållet stöd från gruppboendets personal.

Bostäder med korttidskontrakt

Danderyds kommun har ett antal bostadsrätter som i särskilda fall kan hyras ut i form av korttidskontrakt till personer som inte kan bli godkända som hyresgäster på den ordinarie bostadsmarknaden. Att kommunen har några bostadsrätter skapar förutsättningar för en mer långsiktig strategisk bostadsplanering, jämfört med modulbostäderna som har tidsbegränsade bygglov och därmed inte utgör långsiktiga förvaltningsobjekt. Modulbostäderna innebär även att flera sociala bostäder är belägna i samma fastighetsobjekt vilket ökar risken för segregation.

Korttidskontrakt kan endast beviljas till personer som är särskilt utsatta på den öppna bostadsmarknaden och som behöver stöd från olika myndigheter för att få, klara av och/eller behålla ett eget boende. Enbart bostadslöshet är inte en grund för att beviljas ett korttidskontrakt. Korttidskontrakten kan inte överlåtas till ett första-handskontrakt för den enskilde.

Korttidskontrakten är uppdelade i två kategorier: Genomgångs- och träningslägenheter. Träningslägenheter är avsedda för personer som är folkbokförda i Danderyds kommun. Genomgångslägenheterna är avsedda för de nyanlända som kommunen tar emot via Migrationsverket.

Träningslägenhet

Träningslägenhet är en resurs för vuxna personer som är i behov av särskilt stöd från socialtjänsten för att klara ett eget boende. Boende i träningslägenhet kan endast beviljas personer som inte på egen hand blir godkända som förstahandshyresgäster. Enbart bostadslöshet är inte ett skäl för att bevilja insatsen träningslägenhet och för ett boende i en träningslägenhet erfordras också att det finns behov av ytterligare insatser från socialförvaltningen. Lägenheten kontrakteras av socialförvaltningen och hyrs ut i andra hand till den enskilde.

Genomgångslägenheter/bosättning för nyanlända

Mottagandet av nyanlända regleras i ett kommunfördelningstal som fastställs årligen och omfattar rikets alla kommuner. Kommunerna ska enligt lag (2016:38) *om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning*, kunna erbjuda bostäder till nyanlända personer i den egna kommunen. Målgruppen är begränsad till personer med beviljat uppehållstillstånd.

En genomgångsbostad innebär att de nyanlända får en bostad under en begränsad tid om 2 år, samtidigt som de får stöd med att etablera sig på den svenska bostadsmarknaden. Kontraktet kan härefter förlängas med ytterligare maximalt 2 år efter behovsbedömning.

Barn och ungdom

Hem för vård eller boende (HVB)

Placeringsformen HVB har som målgrupp i första hand ungdomar i åldern 14 - 18 år som av olika skäl behöver placeras i ett boende med personal dygnet runt.

Stödboende

Placeringsformen stödboende har som målgrupp ungdomar i åldern 18 - 20 år som av olika skäl behöver placeras men bedöms klara ett självständigt boende i kombination med socialt och/eller praktiskt stöd. Vid särskilda skäl ska även 16 - 17 åringar kunna bli aktuella för en sådan placering.

Nuläget i de olika boendeformerna

Vård- och omsorgsboenden för äldre

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser	Demens-vård	Somatisk vård
Annebergsgården (egen regi)	Danderyds kommun	40	0	40
Klingsta (egen regi)	Danderyds kommun	39	39	0
Stocksundsgården (egen regi)	Danderyds kommun	30	7	23
Storkalmar (egen regi)	Danderyds kommun	16	16	0
Tallgården (Blomsterfonden)	Danderyds kommun	65	22	43
Lärkträdet (Blomsterfonden)	Danderyds kommun	16	16	0
Villa Odinslund (Vardaga)	Balder fastigheter	46	30	16
Svalnäs (Blomsterfonden)	Blomsterfonden	34*	6	28
Totalt i kommunen (*16 av platserna är placeringar från andra kommuner enligt LÖK)		286*	136	150
Platser utanför kommunen 2024-04-03		67	49	18
Antal Danderydsbor i kö till plats på vård- och omsorgsboende		16		
Totalt platsbehov för kommuninvånare 2024-04-03		353		

*Platserna på Svalnäs vård- och omsorgsboende avser antalet platser som Danderyds kommun har avtalat i dagsläget, 34, (4/4-24). Boendet har totalt 49 platser.

"Platser utanför kommunen" inkluderar personer som är placerade i enlighet med länsöverenskommelsen, individavtal och placeringar enligt LOV. I april 2024 består dessa 67 platser av 26 LOV placeringar, 29 placeringar enligt länsöverenskommelsen (LÖK) och 12 individavtal.

Korttidsplatser

Platser utanför kommunen 2024-04-03		Antal platser	Demens -vård	Somatisk vård
Abonnerade platser (*1 till från 4/4)		13	5	8
Övriga enstaka platser (tillfällig på ram-avtal pga. att det är fullt på abonnerade platser)		1	0	1
Totalt antal platser		14	5	9

Gruppboendestäder LSS

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser
Slättervägen	Danderyds kommun	5
Västerängsvägen	Danderyds kommun	4
Villa Stinsen	Danderyds kommun	6
Eddavägen	Danderyds kommun	5
Anneberg	Danderyds kommun	6
Santalaravägen	Danderyds kommun	5
Totalt antal platser		31

Serviceboendestäder LSS

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser
Torget	Stena fastigheter	9
Gärdesbacke	Danderyds kommun	11
Totalt antal platser		20

Externa platser serviceboendestäder och gruppboendestäder (9/4 2024)		29
Totalt antal platser inom LSS		80

Socialpsykiatriboendestäder

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser
Vasavägen	Danderyds kommun	6
Herrgårdsvägen	Danderyds kommun	6
Platser utanför kommunen i april 2024		4
Totalt antal platser		16

Kommunens bestånd av lägenheter för korttidskontrakt

Lägenheterna är inte reserverade som exempelvis träningslägenheter utan andelen träningslägenheter matchas utifrån efterfrågan och tillgång.

Befolkningsutveckling

Kommunen har en befolkningsprognos för åren 2024 - 2034 som en del i budgetplaneringsförutsättningarna för åren 2025 - 2027. Befolkningsutvecklingen är ett viktigt underlag vid bedömningen av framtida behov av plats i boenden, främst gäller det åldersgruppen 80 år och äldre.

Tabellen nedan visar antalet individer inom respektive åldersgrupp från år till år.

Befolkningsprognos

Folkmängd i Danderyds kommun efter åldersklass

Ålder / År	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0-5	1 797	1 799	1 817	1 841	1 847	1 898	1 941	1 972	1 991	2 002	2 008	2 010
6-9	1 669	1 620	1 587	1 561	1 579	1 569	1 589	1 611	1 615	1 645	1 662	1 675
10-12	1 393	1 361	1 344	1 308	1 263	1 247	1 231	1 230	1 243	1 241	1 253	1 251
13-15	1 631	1 554	1 493	1 430	1 402	1 392	1 365	1 328	1 314	1 296	1 294	1 304
16-18	1 750	1 724	1 667	1 659	1 593	1 541	1 492	1 471	1 460	1 433	1 398	1 384
19-24	2 233	2 331	2 386	2 406	2 423	2 417	2 426	2 389	2 329	2 295	2 264	2 232
25-44	6 302	6 304	6 314	6 349	6 381	6 490	6 640	6 721	6 761	6 772	6 771	6 774
45-64	8 928	8 924	8 934	8 888	8 863	8 810	8 757	8 710	8 637	8 612	8 583	8 564
65-79	4 338	4 238	4 139	4 096	4 141	4 193	4 290	4 410	4 536	4 623	4 717	4 785
80-100	2 378	2 516	2 645	2 752	2 784	2 827	2 831	2 810	2 801	2 788	2 777	2 765
Totalt	32 419	32 371	32 326	32 289	32 275	32 384	32 562	32 652	32 687	32 707	32 726	32 743

Befolkningsförändring

Tabellen nedan visar förändringar inom de olika åldersgrupperna från ett år till nästa.

Förändring i folkmängd efter åldersklass

Ålder / År	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0-5	-58	2	18	24	6	51	43	31	19	11	6	2
6-9	-77	-49	-33	-26	18	-10	20	22	5	30	16	13
10-12	-75	-32	-17	-36	-45	-15	-16	-1	13	-3	12	-2
13-15	-25	-77	-61	-63	-28	-11	-26	-37	-15	-18	-2	11
16-18	0	-26	-57	-7	-66	-51	-49	-21	-12	-27	-35	-15
19-24	20	98	55	20	17	-5	9	-38	-60	-34	-31	-32
25-44	-184	2	10	34	32	109	150	82	39	11	-1	3
45-64	48	-4	10	-46	-26	-53	-53	-47	-73	-26	-29	-19
65-79	-54	-100	-99	-43	45	52	97	120	126	87	94	68
80-100	132	138	129	107	32	44	4	-21	-9	-13	-11	-12
Totalt	-273	-48	-45	-37	-15	109	178	90	35	20	19	17

Översikt av nuvarande förutsättningar och vägen framåt

För att möta behov av olika boendeformer i Danderyds kommun och uppfylla de kvalitetskrav som lagstiftaren och kommunen ställer på verksamheterna har socialförvaltningen tagit fram vissa strategiska utvecklingsområden. Tillvägagångssättet för att uppnå intentionerna i den boendeplan som socialnämnden ansvarar för anges nedan. Förutom uppdatering av befolkningsstatistik och prognoser för behovet av antal platser är nedanstående viktigt.

Äldreomsorgen

Behovet av platser med demensinriktning har stadigt ökat under de senaste åren. Trots att 7 platser på Stocksundsgården och 8 platser på Tallgården omvandlats från att vara platser med somatisk inriktning till platser med demensinriktning så är behovet av platser till personer med demenssjukdom fortsatt successivt ökande varpå kön till de demensinriktade platserna ökat något. Därmed ser socialnämnden ett fortsatt behov av att följa utvecklingen och vid behov omvandla fler somatiska platser till demensplatser. Under hösten 2023 så ökade kön till somatisk plats och det var över 30 personer i kö under en period. Per den 3:e april 2024 är det 11 personer i kö till somatisk plats och demensköen som under hösten varit kort är nu uppe i 14 personer. Av dessa 11+14 (25) personer i kö är det 9 personer från andra kommuner varav 6 enligt länsöverenskommelsen.

Behovet av korttidsplatser och vård- och omsorgsboendeplatser

Idag köps korttidsplatser utanför kommunen, vilket medför långa resor för anhöriga. Under 2024 har byggnationen av korttidsboendet med 27 platser på tomten Ginnungagap startats, med projektnamnet korttidsboende Djurholm. Enligt nuvarande planering ska byggnaden vara färdigställd till hösten 2025. Att korttidsboendet kommer ha 27 platser innebär att kommunen har tagit höjd för framtida demografiska förändringar i målgruppen. Behovet av vård- och omsorgsplatser förutses öka successivt. 2024 beslutade socialnämnden att möjligheterna att utöka antalet platser på något eller några av kommunens egna vård- och omsorgsboenden ska utredas.

Följa konsekvenserna av länsöverenskommelsen

Behovet av vård- och omsorgsplatser kommer att påverkas av överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. En annan möjlig konsekvens av länsöverenskommelsen är risken att Danderydsbor inte skulle kunna få en plats i kommunen just när de har behov av det. Denna undanträngningseffekt är inget som har observerats ännu men är under bevakning.

Förväntade bostadsbehov i kommunen

Beräknat platsbehov inom vård- och omsorgsboende

Tabellen nedan visar antalet personer inom olika åldersgrupper vilket sedan har räknats om till ett estimerat behov av platser på vård- och omsorgsboende utifrån nyckeltalet som följer efter tabellen.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Differens
65–79 år	4238	4139	4096	4141	4193	4290	4410	4536	4623	4717	4785	547
Platsbehov	34	33	33	33	34	34	35	36	37	38	38	
80–84 år	1295	1382	1445	1418	1383	1293	1185	1108	1083	1052	1050	-246
Platsbehov	66	70	74	72	71	66	60	57	55	54	54	
85–89 år	726	755	773	817	878	957	1022	1067	1048	1023	962	236
Platsbehov	81	85	87	92	98	107	114	120	117	115	108	
90-år	495	508	534	548	566	582	603	626	658	702	753	258
Platsbehov	163	167	176	180	186	191	198	206	216	231	248	
Totalt platsbehov	344	355	369	377	389	399	408	418	426	437	447	103

Kommentar: Efterfrågan på platser på vård- och omsorgsboenden har beräknats enligt följande andelar av totalpopulationen i kommunen (källa SKR);

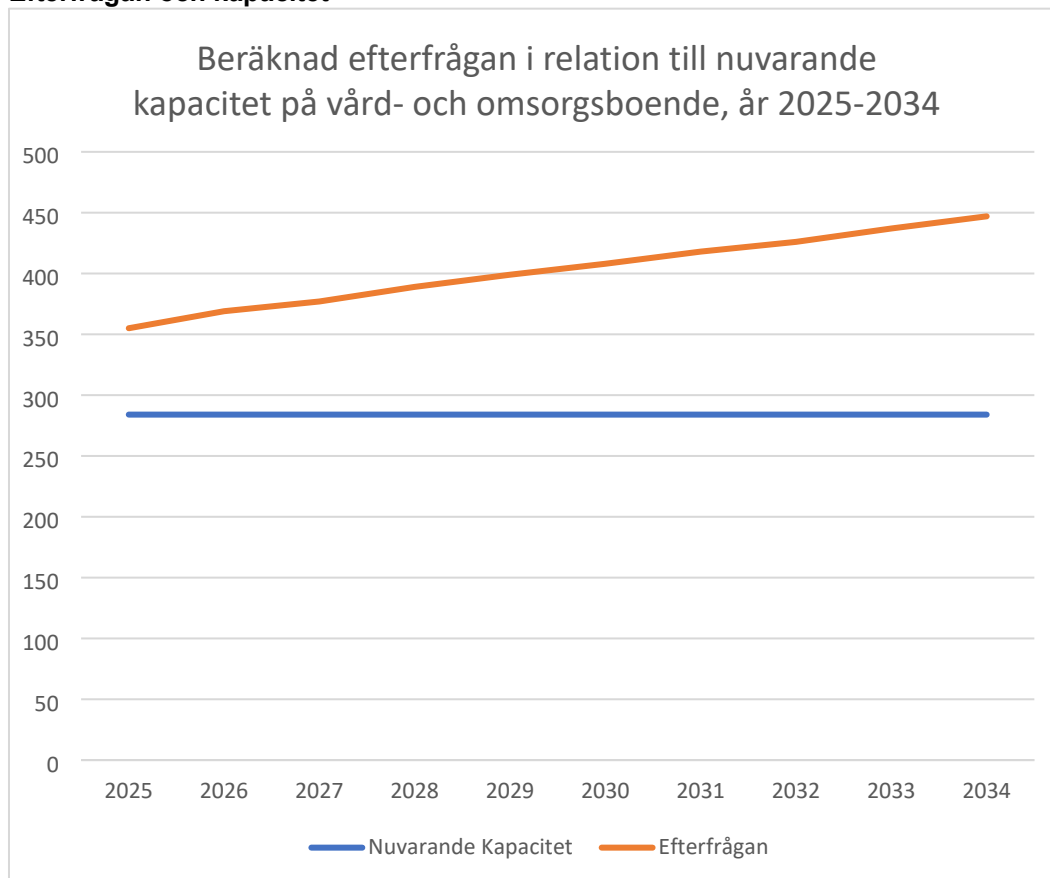
65–79 år: 0,8%

80–84 år: 5,1%

85–89 år: 11,2%

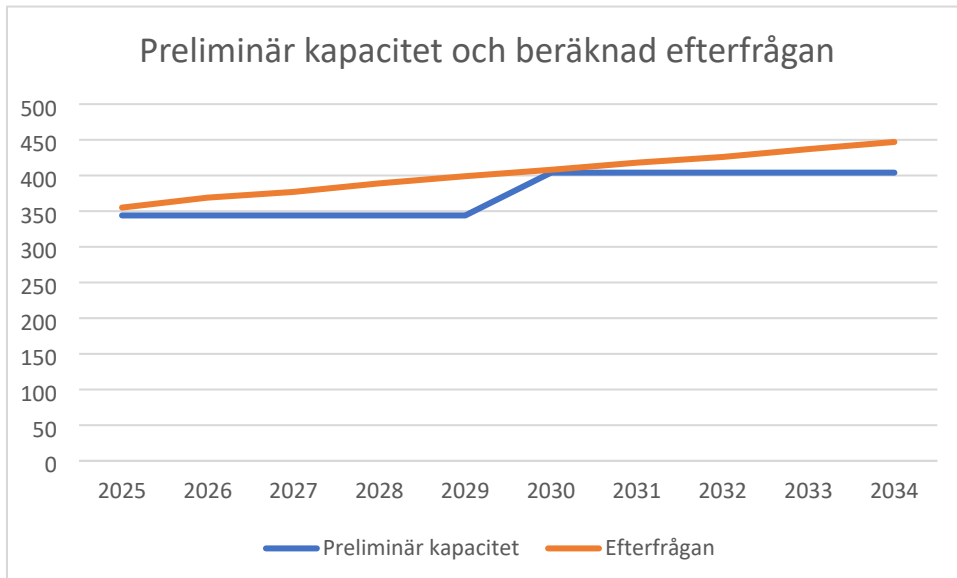
90-år: 32,9%

Efterfrågan och kapacitet

Tabellen ovan innehåller uppgifter om efterfrågan på platser på vård- och omsorgsboenden utifrån befolkningsprognosen. Kapaciteten utgår från nuläget i kommunen. Vi kan se att det finns redan idag finns ett behov av ytterligare ett vård- och omsorgsboende. År 2029 är behovet ca 100 platser till på vård- och omsorgsboenden fördelat på två boenden utifrån nuvarande standarder.

Under 2024 har byggnationen av ett vård- och omsorgsboende i kommunen startats som görs av ett privat företag. Därutöver så planerar ytterligare ett privat företag att bygga ett vård- och omsorgsboende i kommunen, färdigställandet är för nuvarande beräknat att ske någon gång 2030–2031.

Kapaciteten bygger dels på att vård- och omsorgsboendet på kv. Ginnungagap är färdigt 2025 och att vård- och omsorgsboendet på Sjukhuset 7 står färdigt 2030. Vidare bygger kapaciteten på vård- och omsorgsboendena omfattar 60 platser vardera och att Danderyds kommun får tillgång till alla platser.

Platsbehov vård- och omsorgsboende

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Vård- och omsorgsboende, platser i kommunen	286	346	346	346	346	346	406	406	406	406	406
Nya platser i kommunen		60					60				
Platsbehov utanför kommunen	67										
Platsbehov utanför kommunen utifrån prognos		9	23	31	43	53	2	12	20	31	41
Antal Danderydsbor i behov av plats på vård- och omsorgsboende i början av april 2024 (inräknat nuvarande beläggning, placeringar utanför kommunen och kö till vård-)	353										
Totalt platsbehov vård- och omsorgsboende utifrån prognos	344	355	369	377	389	399	408	418	426	437	447

2025 De nya platserna på vård- och omsorgsboende avser Ginnungagap.

2030 De nya platserna på vård- och omsorgsboende avser byggnationen av vård- och omsorgsboende på Sjukhuset 7. Färdigställandet av vård- och omsorgsboendet är för närvarande beräknat att ske 2030–2031.

Utifrån den prognostiserade efterfrågan på platser på vård- och omsorgsboende som vi kan se under 2024, framträder ett tydligt behov av fler boendeplatser i kommunen. Behovet skulle kunna utökas ytterligare på sikt med anledning av en eventuell avveckling av Storkalmar vård- och omsorgsboende. Socialförvaltningen utreder en lämplig tidsplan för detta för att kunna balansera tillgång och efterfrågan på vård- och omsorgsboendeplatser i kommunen.

Antalet ytterligare platser som behövs på vård- och omsorgsboenden i kommunen beror i stor utsträckning på hur många platser Danderyds kommun faktiskt kommer kunna nyttja på de nya vård- och omsorgsboendena. Om kommunen får tillgång till alla platserna på de planerade boendena, om de färdigställs enligt plan och om befolkningsprognosen stämmer, så kvarstår ändå ett behov av fler platser i kommunen. Redan 2034 ser kommunen ut att behöva ytterligare närmare 60 platser till på vård- och omsorgsboende, detta under förutsättning av Storkalmar avvecklas under samma period.

Platsbehov korttidsboende

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Korttidsplatser i kommunen	0	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27
Behov av korttidsplatser utanför kommunen	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2025 De nya platserna på korttidsboende avser ”Korttidsboende Djursholm” på kv. Ginnungagap.

Personer med funktionsnedsättning

Platsbehovet avseende bostad med särskild service inom LSS ligger stabilt på samma nivå som tidigare år.

Socialpsykiatri och missbruk

Kommunen har två gruppboendestäder för personer med psykisk funktionsnedsättning, Vasavägen och Herrgårdsvägen. Behovet av platser ligger stabilt och nuvarande kapacitet bedöms som tillräcklig.

För personer som är hemlösa, ofta i kombination med psykiska sjukdomar eller andra problem i form av beroende finns konceptet Bostad först. Danderyd har en modifierad version av konceptet. Kommunen erbjuder inte förstahandskontrakt som metoden föreskriver men har ändå visat på goda resultat genom ekonomiska besparingar jämfört med om personerna varit placerade på tillfälliga boenden, samt att livskvaliteten för de berörda har höjts genom detta. Kommunen har behov av träningslägenheter där hyresgästen efter en provtid kan få överta kontraktet, något som vi inte har idag.

Mottagandet av nyanlända och flyktingar

Mottagandet av nyanlända regleras i ett kommunfördelningstal som fastställs årligen och omfattar rikets alla kommuner. Kommunerna ska enligt lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning, kunna erbjuda bostäder till nyanlända personer i den egna kommunen. Målgruppen är begränsad till personer med beviljat uppehållstillstånd.

Kommuntal för Danderyds kommun

2016	128 nyanlända
2017	148 nyanlända
2018	139 nyanlända
2019	80 nyanlända
2020	72 nyanlända
2021	76 nyanlända
2022	49 nyanlända
2023	27 nyanlända
2024	16 nyanlända

Danderyd ska 2024 ta emot 16 nyanlända vilket är en stor minskning från tidigare år och kommer på sikt innebära ett minskat behov av bostäder till målgruppen. Behovet av bostäder i kommunen har tillgodosetts genom tre och sedan två moduluppställningar samt andra lägenheter som kommunen äger. Socialförvaltningens prognos för bostadsbehovet är att behovet bedöms täckas av befintligt bostadsbestånd.

En bedömning av behovet av antal lägenheter per år och storlek baseras på åtgången av bostäder under åren 2019–2023 och en uppskattning på kommande behov. Danderyds kommun har en del bostäder som har besittningsskydd sedan flera år tillbaka, vilka är inräknade i befintligt bestånd. Antalet träningslägenheter kan variera men i dagsläget nyttjas totalt tio.

Hushåll utan barn bor i kommunens bostäder i max 2 år, vilket oftast är ensamstående som flyttar in i 1 ROK. Hushåll med barn får bo i kommunens bostäder i 2+2 år (max 4 år) och då används bostäderna 2 ROK eller större. Socialförvaltningen arbetar aktivt med att skapa en genomströmning i befintligt bostadsbestånd.

Kriget i Ukraina och massflyktsdirektivet

Danderyds kommun har tagit emot 71 personer från Ukraina enligt massflyktsdirektivet och ska under 2024 ta emot ytterligare 14 personer och erbjuda dem boende fram till åtminstone mars 2025 då massflyktsdirektivet upphör. Status i april 2024 är att kommunen i det närmaste allaredan mottagit årets kvot och de har kunnat erbjudas boende utifrån befintligt bostadsbestånd. Tolv av personerna som kommunen mottog 2022–2023 har återlämnat sin bostad och flyttat.

Ensamkommande barn

Migrationsverket anvisar ensamkommande barn enligt en modell där Danderyd får ta emot 3,55 promille av de ensamkommande barn som kommer till Sverige. Under 2023 anvisades ett barn till Danderyds kommun (2022 7st (alla från Ukraina), 2021 3st, 2020 2st, 2019 3st, 2018 8st och 2017 15st). I dagsläget (2024-04-03) ansvarar kommunen för 4 ensamkommande barn i olika åldrar. Hittills i år har det inte anvisats några ensamkommande barn till kommunen.

Danderyds kommun ansvarar för de ensamkommande ungdomarna till och med juni det år den unge fyller 20år. Efter det blir det den unges ansvar att själv ordna sin försörjning och sin boendesituation. Barnen är placerade i huvudsak i Stockholms län och i olika boendeformer (HVB-boende, stödboende eller familjehem). En bedömning görs utifrån den unges behov vilken placeringsform som är den mest lämpliga.